

สร้างความเข้มแข็งระบบบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์

มีระบบบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดและเป้าหมาย

- ๑) มีกฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการเชิงกฎหมายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
- ๒) มีระบบฐานข้อมูลกลางและสารสนเทศด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่ จังหวัดและประเทศ
- ๓) มีการศึกษาวิจัยที่ตอบสนองต่อการจัดการงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
- ๔) ภายใน ๕ ปี ๗๗ จังหวัดในประเทศไทย สามารถบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ

มาตรการสำคัญ

- ๑) พัฒนา และส่งเสริม สนับสนุนการบังคับใช้กฎหมาย
- ๒) ส่งเสริมการศึกษาวิจัยที่ตอบสนองต่อการจัดการงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
- ๓) พัฒนาและปรับปรุงระบบฐานข้อมูลกลางและสารสนเทศด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

โครงการสำคัญ

๑) โครงการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

โดยทบทวน พัฒนา และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรฐาน มาตรการ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะมูลฝอย คุณภาพอากาศ ในอาคาร และสถานประกอบกิจการในชุมชน เป็นต้น

หน่วยงานหลัก : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย

๒) โครงการพัฒนาการวิจัย และจัดทำฐานข้อมูลกลาง เพื่อสนับสนุนการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

โดยส่งเสริมการศึกษาวิจัยและจัดการความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมในแต่ละบริบทพื้นที่ การปรับปรุงพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางและสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เพื่อใช้ประกอบในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การพัฒนาแนวทางในการบันทึกการวินิจฉัยสภาพแวดล้อมการเกิดโรคที่เกิดจากผลกระทบสิ่งแวดล้อม เช่น สารเคมี และมลพิษทางอากาศ

หน่วยงานหลัก : กระทรวงสาธารณสุข
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน บุคลากร และภาคีเครือข่ายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ให้มีความรอบรู้ด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ

เป้าประสงค์

ประชาชนเข้าถึง เข้าใจ ข้อมูลความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ สามารถจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพได้ด้วยตนเอง หรือชุมชนหรือโดยกลไกภาครัฐ บุคลากรและหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องมีความรอบรู้และสามารถดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดและเป้าหมาย

- ๑) ร้อยละ ๕๐ ของบุคลากรที่รับผิดชอบงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาสาสมัครได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านที่เกี่ยวข้อง
- ๒) จำนวนหน่วยงาน สถาบันการศึกษา สถาบันฝึกอบรมและสถาบันวิจัยที่มีแผนงาน/โครงการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐหรือภาคอื่นๆ ในการดำเนินงานหรือพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมหรืออาสาสมัคร
- ๓) มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน มีความรอบรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมสามารถเป็นแกนนำในการลดปริมาณขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะในครัวเรือนและชุมชน รวมถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพได้

มาตรการสำคัญ

- ๑) พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้เป็นผู้มีสมรรถนะสูง
- ๒) เสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓) เสริมสร้างความรอบรู้และขีดความสามารถของภาคประชาชน

โครงการสำคัญ

โครงการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ส่งเสริมศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาสาสมัครอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น เช่น แพทย์และบุคลากรสาธารณสุขด้านเวชกรรมสิ่งแวดล้อม และบุคลากรของท้องถิ่น และส่งเสริมการผลิตบุคลากรด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม การจัดทำหลักสูตรและการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานหลัก : กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่...

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
๘๘/๒๒ ถ.ติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐
โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๓๑๗, ๔๓๑๙ โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๔๓๒๑
Facebook : <https://www.facebook.com/env.health.thai>
website : <http://env.anamai.moph.go.th>
Email : env.anamai@gmail.com

แผนยุทธศาสตร์ อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

แผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

กฎบัตรความร่วมมือด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก กำหนดให้ประเทศสมาชิกจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมเครือข่ายประชาชาติ ร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ มุ่งเน้นการป้องกันและลดปัจจัยเสี่ยงจากสิ่งแวดล้อมต่อสุขภาพโดยสร้างความเข้มแข็งระบบการบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นรากฐานของการพัฒนาในระยะยาว เสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้องอย่างครบวงจร เติบโตสร้างเสริมความร่วมมือพหุภาคีและส่งเสริมความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคมสิ่งแวดล้อมและสุขภาพคนไทยอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนไปสู่การปฏิบัติต่อไป

วิสัยทัศน์

ประเทศไทยมีระบบการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เข้มแข็งและยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์หลัก

ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีสุขภาวะและมีส่วนร่วมในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายหลัก

๑) ลดผลกระทบต่อสุขภาพจากปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม

๒) มีความร่วมมือการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม

๓) มีระบบการบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมบนฐานความรู้ และข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อกำกับดูแลและป้องกันปัญหา

ตัวชี้วัด

๑) อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคอันเนื่องมาจากมลพิษทางอากาศลดลงร้อยละ ๑๐ และโรคจากอาหารและน้ำเป็นสื่อลดลง ร้อยละ ๕๐

๒) มีกลไกความร่วมมือด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ

๓) มีระบบฐานข้อมูลกลางและสารสนเทศที่เชื่อมโยงข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

๑. กลไกและแนวทางการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

- ภายหลังจากคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกับแผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ คณะกรรมการอนามัยสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นกลไกระดับประเทศมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการผลักดันให้เกิดกระบวนการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้
- ๑) สื่อสารเพื่อสร้างเข้าใจเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ฯ ให้กับหน่วยงานภาคีเครือข่าย
 - ๒) บูรณาการการดำเนินงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง
 - ๓) ใช้กลไกคณะกรรมการอนามัยสิ่งแวดล้อม
 - ๔) ใช้กลไกและระบบงบประมาณบูรณาการ

๒. การติดตามประเมินผล

ติดตามประเมินผลการดำเนินงานระยะครึ่งแรกของแผน เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน และจัดทำข้อเสนอต่อการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ฯ ในช่วงครึ่งหลังของแผน และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานในระยะสิ้นสุดแผน เพื่อประเมินการบรรลุเป้าหมายของแผน และเป็นข้อมูลสำคัญต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในระยะต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ป้องกันและลดปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมต่อสุขภาพ

เป้าประสงค์

มีระบบป้องกันและลดผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดและเป้าหมาย

๑) มีระบบเฝ้าระวังอนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เสี่ยงมลพิษสิ่งแวดล้อม

๒) มีระบบการประเมินรับรองมาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

๓) ภายใน ๕ ปี อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ ลดลงร้อยละ ๑๐ เหลือ ๓๖๗ รายต่อพันประชากร

๔) ภายใน ๕ ปี อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน ลดลงร้อยละ ๕๐ เหลือ ๙๐๐ รายต่อแสนประชากร

มาตรการสำคัญ

๑) เฝ้าระวัง ประเมินความเสี่ยง และจัดการเพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อม

๒) ยกระดับมาตรฐานการให้บริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

๓) พัฒนาสุขภาพิบาลในพื้นที่ห่างไกลและประชากรกลุ่มเปราะบาง

โครงการสำคัญ

๑) โครงการติดตามตรวจสอบเพื่อเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

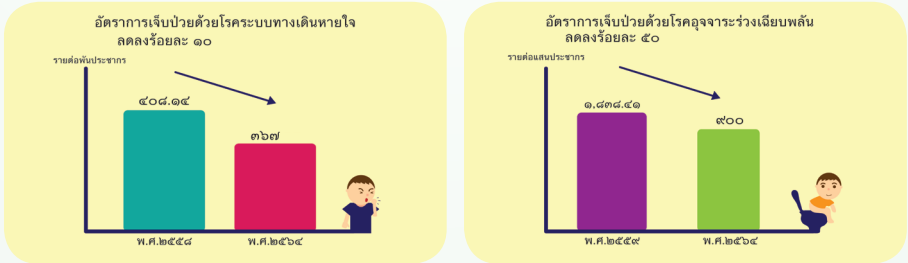
เพื่อพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น พื้นที่ห่างไกลประชากรกลุ่มอ่อนไหว และประเมินผลกระทบต่อสุขภาพจากปัจจัยสิ่งแวดล้อม เพื่อป้องกันและลดปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานหลัก : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม

๒) โครงการกำกับดูแล และพัฒนาระบบการประเมินรับรองมาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

โดยการกำกับดูแล สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้มีการปรับปรุงมาตรฐานการให้บริการอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานที่สาธารณะ สถานประกอบการ และสถานบริการสาธารณะ และพัฒนาระบบการประเมินรับรองมาตรฐานด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม

หน่วยงานหลัก : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความร่วมมือพหุภาคีและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวทางประชารัฐ

เป้าประสงค์

มีความร่วมมือระหว่างประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชนในการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมตามแนวทางประชารัฐ และประชาชน ชุมชน ตระหนักรู้ และสามารถจัดการปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้เอง

ตัวชี้วัดและเป้าหมาย

๑) จำนวนชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ/อปท. ในการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีฐาน พ.ศ. ๒๕๕๙ และจำนวนชุมชนที่มีศักยภาพสามารถจัดการปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้เอง

๒) ภายใน ๕ ปี ร้อยละ ๗๐ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระดับเทศบาล) มีการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้ประชาชนมีสุขภาพดี

๓) ภายใน ๕ ปี ร้อยละ ๕๐ ของเทศบาลทุกระดับ (๑,๒๐๐ แห่ง) มีโครงสร้างและบุคลากรรับผิดชอบงานอนามัยสิ่งแวดล้อม

๔) จำนวนหน่วยงานภาครัฐ (ระดับกรม) ที่มีแผนงาน / โครงการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีฐาน พ.ศ. ๒๕๕๙

มาตรการสำคัญ

๑) เสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการเฝ้าระวังและจัดการปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อม

๒) สร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓) สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ

๔) สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน

๕) สร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มวิชาชีพ ภาคประชาสังคม และสื่อมวลชน

โครงการสำคัญ

๑) โครงการส่งเสริมศักยภาพและการมีส่วนร่วมในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

โดยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแกนนำชุมชนในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม การใช้มาตรการทางสังคมเพื่อสร้างแรงจูงใจ เช่น การยกย่อง เชิดชูเกียรติ ผลักดันให้มีการนำเครื่องมือและกลไกทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการจัดการงาน อนามัยสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน และความร่วมมือระหว่างกลุ่มวิชาชีพ ภาคประชาสังคม และสื่อมวลชน

หน่วยงานหลัก : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย

๒) โครงการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจและให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

เพื่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ถ่ายทอดความรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้กับทุกภาคส่วน ในสังคม ภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ควบคุมแหล่งกำเนิด ป้องกันการรับสัมผัส และเฝ้าระวัง ดูแลปัญหาด้านผลกระทบต่อสุขภาพ

หน่วยงานหลัก : กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมประชาสัมพันธ์

